

Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Karola Nawrockiego

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA

LUDZIE SOLIDARNOŚCI

Od przewodniczących Komisji Zakładowych do Zarządów Regionu.
Portret zbiorowy i indywidualny NSZZ „Solidarność”

Bydgoszcz, 23–24 października 2025 r.
Delegatura IPN w Bydgoszczy, ul. Teskowej 1

Organizatorzy:

Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Bydgoszczy
Centrum Badania Historii „Solidarność” i Oporu Społecznego w PRL UMK w Toruniu

Partnerzy:

NSZZ „Solidarność” Region Bydgoski
NSZZ „Solidarność” Region Toruńsko-Włocławski

DZIEŃ 1 – 23 PAŹDZIERNIKA 2025

ROZPOCZĘCIE KONFERENCJI – GODZ. 10.00

- Przywitanie gości przez Organizatorów
- Przemówienia zaproszonych gości

PANEL 1 – GODZ. 10.20 (prowadzenie: prof. dr hab. Wojciech Polak)

- **dr Grzegorz Wołk** (IPN Warszawa), *Kto zostawał przewodniczącym Solidarności? Refleksje prozopograficzne na przykładzie przewodniczących regionów NSZZ „Solidarność”.*
- **Andrzej W. Kaczorowski** (badacz niezależny), *Portret zbiorowy przywódców rolniczej „Solidarności” z lat 1980–1981.*
- **dr Krzysztof Osiński** (IPN Bydgoszcz), *Portret zbiorowy elit Regionu Bydgoskiego NSZZ „Solidarność” z lat 1980–1981.*
- **dr Tadeusz Ruzikowski** (IPN Warszawa), *(Ponad)czasowi liderzy? Działacze NSZZ „Solidarność” Regionu Mazowsze 1980–1989. Zarys problematyki.*

- Łukasz Sołtysik (IPN Wrocław), *Portret zbiorowy kierownictwa Regionu Jelenia Góra NSZZ „Solidarność” (1980–1990).*

PRZERWA KAWOWA (12.00–12.20)

PANEL 2 – GODZ. 12.20 (prowadzenie: dr Krzysztof Osiński)

- dr Arkadiusz Kazański (IPN Gdańsk), *„Stocznia nic nie robiła”, czyli bitwa o pamięć w wykonaniu liderów portowej „Solidarność” w Gdańsku z lat 1980–1989.*
- dr Andrzej Malik (IPN Kraków), *Bohaterowie i antybohaterowie Sierpnia ‘80 i NSZZ „Solidarność” w Krakowie.*
- dr hab. Bogusław Wójcik (IPN Rzeszów), *Liderzy strajków ustrzycko-rzeszowskich 1980/1981 – próba systematyzacji.*
- dr Monika Litwińska (IPN Kraków), *Ludzie nauki w „Solidarność”. Członkowie Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność Polskiej Akademii Nauk w Krakowie w latach 1980–1981 – portret zbiorowy*

PRZERWA OBIADOWA 13.40–14.40

PANEL 3 – GODZ. 14.40 (prowadzenie: prof. dr hab. Mirosław Golon)

- prof. dr hab. Wojciech Polak (UMK Toruń), *Piotr Łukaszewski – jeden z liderów i aktywny działacz toruńskiej „Solidarność” podziemnej.*
- dr Artur Kubaj (IPN Szczecin), *Andrzej Milczanowski – lider podziemnej „Solidarność” w Szczecinie.*
- dr Artur Brożyniak (IPN Rzeszów), *Stanisław Żółkiewicz – lider podziemnej „Solidarność” w Przemyśle.*
- ks. dr Michał Damazyn (UMK Toruń), *Andrzej Wybrański – lider żnińskiej „Solidarność”.*
- ks. dr hab. Jarosław Wąsowicz (Archiwum Salezjańskie Inspektorii Pilskiej), *Od szeregowego działacza struktur zakładowych NSZZ „Solidarność” po organizatora podziemnych struktur związkowych. Przypadek Romana Nisiewicza.*

PRZERWA KAWOWA 16.20–16.40

PANEL 4 – GODZ. 16.40 (prowadzenie: dr Krzysztof Osiński)

- dr hab. Cecylia Kuta (IPN Kraków), *Trzy biografie, jeden etos. Danuta Suchorowska-Śliwińska, Barbara Niemiec i Dorota Stec-Fus w strukturach NSZZ „Solidarność” Regionu Małopolska.*
- dr Judyta Bielanowska (ECS Gdańsk), *Opozycyjne dzieje Rybickich i Grzywaczewskich. Socjologiczno-politologiczny fenomen patriotycznych „rodzin zaangażowanych”.*
- dr Przemysław Wójtowicz (IPN Bydgoszcz), *Edward Strzyżewski – zapomniany przewodniczący MKZ w Toruniu. Kulisy rywalizacji o władzę w Regionie Toruńskim NSZZ „Solidarność” (1980–1981).*
- dr Katarzyna Wilczok (Uniwersytet Śląski w Katowicach), *Andrzej Rozpłochowski – od lidera do więźnia jedenastki, emigranta i repatrianta.*

Dyskusja, zakończenie obrad, około godz. 18.00

PANEL 5 – GODZ. 10.00 (prowadzenie: dr hab. Sylwia Galij-Skarbińska)

- **dr hab. Mariusz Krzysztofiński** (IPN Rzeszów), *Tadeusz Ulma (1928–1996), żołnierz AK, działacz NSZZ Solidarność*, wiceprzewodniczący Diecezjalnej Rady Kultury
- **dr hab. Elżbieta Wojcieszek** (IPN Poznań), *Jadwiga Miedzianowska – przewodnicząca KZ NSZZ „Solidarność” w Archiwum Państwowym w Poznaniu 1980–1981.*
- **prof. dr hab. Waldemar Rozynekowski** (UMK Toruń), *Michał Grabianka – współorganizator rolniczej „Solidarności” w województwie toruńskim*
- **dr Marta Marcinkiewicz** (IPN Szczecin), *Tadeusz Kołodziejski i Edward Borowski – skomplikowane życiorysy zjednoczonych we wspólnej walce o wolność związkowców.*

PRZERWA KAWOWA (11.20–11.40)

PANEL 6 – GODZ. 11.40 (prowadzenie: ks. dr Michał Damazyn)

- **dr hab. Rafał Łatka** (IPN Warszawa, UKSW), *Episkopat Polski wobec liderów „Solidarności” z lat 1980–1981. Zarys problematyki.*
- **Wojciech Gonera** (PTH Inowrocław, NSZZ „Solidarność”), **Mateusz Szłapka** (IPN Bydgoszcz), *Duchowe wsparcie. Relacje liderów inowrocławskiej Solidarności z duchowieństwem katolickim.*
- **dr Ewelina Ślęzak** (IPN Łódź), *Kościół jako przestrzeń wsparcia i oporu. Relacje przywódców łódzkiej opozycji z duchowieństwem (1980–1989).*
- **dr Zbigniew Stanuch** (IPN Szczecin), *Kościół katolicki wobec liderów „Solidarności” na przykładzie województwa szczecińskiego.*

PRZERWA KAWOWA (13.00–13.20)

PANEL 7 – GODZ. 13.20 (prowadzenie: dr Przemysław Wójtowicz)

- **dr hab. Sebastian Ligarski** (Centrum Solidarności „Stocznia” w Szczecinie, Politechnika Koszalińska), *Zapomniani bohaterowie szczecińskiej „Solidarności”.*
- **dr Grzegorz Majchrzak** (IPN Warszawa), *W cieniu podejrzeń o współpracę z SB. Przypadek Andrzeja Konarskiego.*
- **prof. dr hab. Mirosław Golon** (IPN Bydgoszcz, UMK Toruń), *Nauczyciel, chemik, działacz polityczny i związkowy. Powikłane losy Waldemara Kisielińskiego (1931–2015) lidera NSZZ „Solidarność” z Nidzicy.*
- **dr hab. Sylwia Galij-Skarbińska** (UMK Toruń), *Gertruda Przybylska – inżynier, społecznik, oddana działaczka toruńskiej „Solidarności”.*
- **Janusz Oszytko** (IPN Opole), *Człowiek kolejarskiej i międzyzakładowej Solidarności w Nysie – mój ojciec Ryszard Oszytko.*

Dyskusja, podsumowanie obrad.

ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI – OKOŁO GODZ. 15.20